

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom
za vse leto 8 g. — k.
pol leta 4 „ — „
četrt „ 2 „ 20 „

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
pol leta 5 „ — „
četrt „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravišтво je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno trislopnost vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.
Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Vabilo na naročbo.

Od leta do leta množeče se število naših naročnikov, pohvalno priznavanje enako mislečih, in strastno napadanje sovražnih časopisov nam je spodbudljiv dokaz, da se „Slovenski Narod“ v prijateljskih kakor v nasprotniških krogih od dne do dne bolj priznava in uvaža kot glasilo slovenskega naroda, kot branitelj njegovih pravic in neustrašljivi delavec za boljšo prihodnost tlačenega in mnogo preziranega naroda. Ako je tudi naše narodno početje tirjalo mnogih, med nami nenavadnih žrtev, moremo denes oziraje se na triletno svoje težavno delovanje z notranjim zadostjenjem oglašiti: „Slovenski Narod“ stoji na trdnih nogah, njegov obstanek je zagotovljen. Če tudi ne že prve dni prihodnjega leta bode gotovo tekom prvega četrtletja oblekel novo, okusnejšo in primernejšo obleko. Negledé na stroške bomo skrbeli, da bode list tudi v vredniškem oziru zadostoval tirjatvam, ki jih more slovenski narod dandenes staviti do političnega časopisa pisanega v njegovem narečji. Vsi naši dosedanji sodelavci so nam tudi za prihodnje leto obljubili svojo pripomoč, naša neprestana skrb pa bode, da vedno več delavnih moči privabimo v svoje okrožje in da tako list pomnožimo in dopopolnimo ne le v zunanji obliki, ampak tudi v zadržaji in raznovrstnosti. Ne od nas, ampak edino le od slovenskega občinstva, zlasti od tistih, ki so do zdaj mlačni ali nezaupni gledali na naše pošteno in nesebično narodno delovanje, bode odvisno, ali bode mogel „Slov. Narod“ v prihodnje večkrat nego trikrat na teden izhajati, in podpisani bodo z veseljem pozdravili dan, ko jim bode mogoče izdajati dnevnik, kakoršnega v današnjih prevažnih časih potrebuje vsak narod, ki si hoče svoj obstanek zagotoviti in z drugimi narodi napredovati.

Za zdaj bode „Slov. Narod“ po starem programu in ob dosedanjih dnevih izhajal in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 gld. — kr.

„ pol leta 4 „ — „

„ četrt leta 2 „ 20 „

Po pošti:

za vse leto 10 gld. — kr.

„ pol leta 5 „ — „

„ četrt leta 2 „ 60 „

Naročnina naj se izvoli pošiljati po poštinih nakaznicah, dolžni naročniki so lepo prošeni, naj svojo naročnino brž ko brž dopošljejo.

Obrtno in kupčijsko občinstvo pri tej priliki opominjamo na naš inšeratni oddelek. Naznanila priobčena v „Slov. Narodu“ se najhitreje razvedajo po vsem Kranjskem, dolnjem Štírskem in

Koroškem, v Primorji, na Goriškem, v Istri, na Hrvaškem in tudi po drugih krajih. Naznanila računimo po nizki ceni, v tujih jezikih pisana brezplačno predstavljamo.

Lastniki in vredništvo.

Blagoslov novih učilniških zakonov Slovencem.

Povrhoma vzešči v pretres novo učilniško postavo v pamet jemljem prikazni, ki nimajo lastnosti pospeševati dušnega razvoja, nego ovirajo črste in naraven napredek naše maldezní. V tem dolgem predenu birokratskem javlja se mestoma neporabnost za ladanjsko deco in najhuje namen nemčiti naš mladi narastaj. Ta umetna strojevina setkana je največ za mestne, a ne za vesniške otroke, zato se mi je prečevšemurazne panoge novih učilniških zakonov, prizakenov in teh razklad mahoma oglašila razsodba: iz te moke ne bode kruha, in tudi biti ne more, razve menda za mestne prekšence. Nijen stroj s premnogimi kolesci preobložen, z gostimi vretenci premrežen, z dostibrojnimi gredli prekrižan, z drobičkimi zobci naščigetan ne odgovarja stalno in na dolže časa, nego zahteva vedne popravke ter obilno potroškov. Isto se sme trditi o izvršilniku ljudske učilniške postave; res, ka več oči več vidi, toda kder je mnogo bab, ondi je dete kilavo, množica si je sama na poti v delovanji; sam pohod nižih in viših nadzornikov bi kalil uk, ako bi vsakternik vršil sebi naprčeno dolžnost, osobito če bi krajni šolski nadzornik redno prihajal na pazko jemati učnodetovodnega postopka. Lehko bi navajali take krajne nadzornike, kateri niti nikoli niso učilnic pohajali, a sedaj bi naj nadzorovali učništvo, ktero mestoma oskrbeva prikladen, sposoben in umen učitelj; ne li svet na robe, ako slepec vidca vodi? Taki dogodki venčajo umnost in modrost okrajnega šolskega svetovalstva. Točka 2. pravi, če krajne razmere stežavajo dohod v učilnico, mora se podučitelj to učilnice v za to priložen kraj vsaj za neugoden čas postaviti, ali, ko bi drugače ne bilo, najmanj trikrat v tednu za podučevanje v takšen kraj odposlati. Mestna gospóda zakonarji menijo, ako deca ne mora v učilnico zaradi lagodnega ali nehodnega pota, naj podučitelj pleše po snegu in blatu ter pot nadelava. Kdo bode sklicaval otroke ali primerno sobo podaril? ali bi se za takše primerke naj posebni hramovi stavili? le kdo ima za čim? naše ljudstvo še dače ne zmaga, ne da bi take senje oživljalo. Drugo je v Gradci ali v Beči v topli sedé zakonariti, a drugo narode in ladanjsko življenje poznavati. Ako so potevi pretežavni, učenci doma ostajajo, dokler se ovira ne ukine, potle pa se napreduje, amen! Krasno je pisano, koliko višine naj ima učilnica, koliko črevljev prostora je treba za vsakega učenca itd., dotični gospodje menda mislijo, ka bodemo šli vseh tem zahtevam neodgovarjajočih učilnic rušiti in novih staviti? Šče 50 let bodo veljale učne sobe, čijih višina samo 11 črevljev meri, in prostor za učenca 5 štírjaških črevljev. Kda bodete nam na svoje potroške učilnice stavili, raspolagajte z njimi, a ne z našimi, ktere smo s krvavimi žulji si zidali. Umiselnost se često loči od porabnosti. Kdo bi vam vsak mesec ali celo vsak teden pobiral učnino od hrama do hrama? take župane bi si morali speči iz nemškutarskega kvasa a napuhnosti, drugi nimajo volje niti časa. Prevelika strogost v priganjanji

in moranji na pohajanje učilnic nima pomena na ladanji, kajti na kope zadržkov je temu navzkriž, izlasti peti o zimski dobi in siromaštvo, kateri zli se ne dati lehkoma odrinoti kljubu globam in vsemu nasvetovanju šolskih postav. Celi kupi raznih imenikov, šolskih razrednic, razrednic, odpustnih, odhodnih spričeval in druge bire birokratskih obličnosti zdijo nam se izvečine nepotrebna potrata zlatega časa. (Dalje prih.)

„Načela

po katerih se je izdelavala osnova srenjske postave za Štírsko.“

(Dalje.)

I.

Krajna srenja.

Ako med srenjsko premoženje omenjene vrste moremo še šteti kapitalizirano premoženje, ki je nastalo iz prihranjenega, iz doneskov, posilnih posojil in enacega, in ktero je res last vse srenje, omenili smo brž ko ne vseh vrst srenjskega premoženja, kar jih je na Štírskem, ob enem pa tudi dokazali, da je pravredko razredno premoženje (classenvermögen), o katerem se v §. 11 dosedanje srenjske postave govori, in ktero po tem paragrafu stoji izven srenjske postave. Kajti kar imajo vse te vrste raznega premoženja skupnega je to, da je njih celo ali omenjeno rabljenje namenjeno (widmung) za prave srenjske potrebe; skupna je nadalje prikazen, da je pravica posluževati se tega premoženja vezana na gotovo posest v srenjskem oblastji, neodvisna od posestnika, da jo torej posestniki ne morejo niti prodati niti po smrti zapustiti, konečno da je srenjsko zastopstvo od nekaj vpljiv imelo na njegovo upravo ali vsaj da je vedelo skrbeti za to, ka se je vsaj nekoliko tega premoženja rabilo v to, za kar je bilo s početka namenjeno. — V kolikor določila sedanje srenjske postave o srenjskem premoženji omenjenih faktičnih razmer po naših mislih ne obravnavajo dovoljno, ozirali smo se mi v svojem načrtu ne le na soglasje s zgodovinskim razvijanjem lastninskih srenjskih razmer, ampak tudi na to, da se te razmere kolikor mogoče nepremenjene ohranijo.

(Dalje prih.)

Dopisi.

—r. Iz Ljubljane, 21. dec. *) [Izv. dop.] Ime-

niten čin se je dogodil 16. t. m. v Ljubljani, ljubljanski nemčurji so namreč priznali nemško cesarstvo in tako Bismarka rešili najhuje skrbi. Filharmonično društvo je imelo namreč koncert, po katerem so se zbrali v kazinski restavraciji, da bi si s pivom in vinom okrepili zarad petja in poslušanja oslabele ude. Skoro celo uro so popevali „Wacht am Rhein“ in pa „das deutsche Lied“, in lastnega ploskanja ni bilo ne konca ne kraja, kaj bi tudi ne, vsak človek sebi najbolj dopade. Ker pa pesem „Wacht am Rhein“ že dela toliko srbičico, bi želeli da bi jo, ako so res taki izvrstni čuvaji, peli denes pred Parizom, ali vsaj na Reni, ne pa doma, kjer se vsakdo lahko širokousti, kakor žaba, ki je ragljala in mislila, da je z ragljanjem pomagala vzniku vzdigniti prevrneni voz. Pa to še ni bilo vse. Na enkrat se čuje debel glas: „Hoch der preussische König als Kaiser von Deutschland.“ Ta zdravica je bila pre-

*) Zarad praznikov zakasnjeno.

Vredn.

jeta gromovitimi „hoch“ in celo nekaterimi hinavskimi „živio“. In po takih demonstracijah se jezé ljubljanski nemčurji, če se po vsej pravici očitajo pruske tendence. Znamenito pa je, da se za vse take reči porabijo le še mlečni, nedorasli udje društev „gut heul“ in „feuerscheu“, češ, naj oni delajo gaz, — glavne osebe pa varujejo svoja trupla in se skrivajo za omamljene dečke. —

Društveno življenje v Ljubljani ni v posebnem cvetu, konst. društvo gre rakovo pot, telovadno in gasilno društvo sta tako za nič, da niti občnega zbora ne zmoreta. Tudi v nemški kazini gre nekoliko navzdol, čemur je vzrok le birokratični in aristokratski ton, ki tam vlada. Med osebami, ki so izstopile iz kazine, zapazimo tudi nekatere narodnjake, ki so pa vsakako dolgo časa potrebovali, da so zmogli toliko poguma. Zeló čuditi se pa moramo, ka so tako odlični narodnjaki n. pr. dr. Costa, Blaznik, dr. Zupanec, Sovan Ferko i. t. d. še dandenes udje kazine. Spominjamo se nehotoma gosp. Mayera, ki je pred nekoliko leti v enem dnevu glasoval za narodnjaka in nemčurja. Odločnost, kje si?

Kako se pogostoma godi pri loteriji, je skusil kmet iz okolice ljubljanske, ki je na št. jakobskem trgu na 5 številki stavil 2 gld. Zadel je 3 številke, naredil namreč terno blizo 1000 gld. in hitel v Ljubljano po denar. Pa loterijski pisar je mesto 2 goldinarjev le en goldinar vpisal v protokol, na „riskonto“, ktero ima kmet v rokah, pa 2 gld. Za sedaj je kmet le polovico denarja prejel. za ostalo se mora pa še pravdati, da mu lastnik loterije, ki mora biti tudi porok za pisarja, škodo povrne. Pisarja so za malo dni zaprli, ker je rekel, da se je zmotil. Kmet pa mora še čakati nekoliko časa, in morebiti še nič ne dobi. Tedaj bodite pazni pri loteriji, še bolj pa je, da ne stavite.

Iz Ljubljane 21. decembra. [Izv. dop.] Vsakdo se še spominja peticije, ki jo je sklenil naš deželni zbor na presvitlega cesarja za pomiloščenje kmetov, koji so obsojeni zaradi pretepa s turnarji na Janjčem v večletne težke ječe. Štiri mesece je že preteklo, pa se še nič ne sliši, kaj se je s to peticijo zgodilo, ali je šla na Dunaj ali ne. Le toliko sem poizvedel, da jo je deželni odbor že davno izročil baronu Konradu, da bi jo poslal na pravo mesto, ali je pa on to storil in kedaj, to je drugo vprašanje. Očetovska skrb, ktero nam je gosp. baron Konrad do zdaj skazoval, nikakor ne opravičuje mišljenja, da bi se bil on kaj pridal pogljal za zaprte jančarske kmete, ker s priporočitvijo njih pomiloščenja bi on ravnal naravnost zoper voljo ustavovérnega društva, kterega ud je tudi on sam. Naši državni poslanci, ki so bili po zadnjem deželnem zborovanji že dvakrat na Dunaji, so imeli priliko, povpra-

šati pri vladi, kaj je z omenjeno peticijo deželnega zbora. Pomagalo bi samo vprašanje se vé da tudi nič ne, vendar pa bi se izvedelo, ali jo že ima dunajska vlada v rokah ali ne, in ali jo misli presvitlemu cesarju predložiti in priporočiti ali ne. Leto gre k koncu, družine pokorčih se jančarskih kmetov zdičujejo po svojih zaprtih očetih in bratih, peticija za njih pomiloščenje pa na Dunaju pri s krvavimi davki dobro plačanem ministru ali pa še celo v Ljubljani pri gosp. baronu Konradu leži, o katerem deželi ni prav nič znano, s čem si je zaslužil baronovski stan, zna biti s pristopom k konstitucionalnemu društvu, — z Rodetovo smrtjo nikakor ne, ker takrat ga ni bilo v Ljubljani. — Enako tudi ni nič slišati o postavah, ktere je deželni zbor letos že tretjič sklenil o rabi učnega jezika v ljudskih in srednjih šolah, in o sklepu deželnega zbora o napravi slovenskega vseučilišča v Ljubljani! — Ali mar misli slavna vlada po tem načinu slovenski narod z avstrijskim patriotizmom navduševati? — Nam li misli slavno ministerstvo s takim postopanjem decembarsko ustavo olajšati? — Slovenskemu ljudstvu se oči vedno bolj odpirajo, kako marljivo visoka vlada in njeni organi njegovim potrebam zadostujejo in kako vestno se njegove narodne pravice spoštujejo, in zna biti, ka prihodnji naš deželni zbor c. k. deželnemu predsedniku baronu Konradu, kterega je letos potrdil za Idrijskega poslanca, izreče zahvalo dežele za njegovo neutrudno skrb in delavnost za blagor naroda! Naj se pri tej priliki tudi ne pozabijo velike zasluge deželnega poslanca viteza dr. Kaltenegger-ja, kteremu se ima dežela posebno zahvaliti, da jo bode še v prihodnje na mesto brezobrestnega pa obrestno državno posojilo 195.000 for. na zemljišno odvezo, in Bog vé kako dolgo morilo. Istina! baron Konrad in dr. vitez Kaltenegger sta deželna poslanci prav po volji in duhu — dunajske vlade. — Pomirljivost ministerstva Potocki-Taaffe se pri slovenskem narodu res prav po Giskrino odlikuje, ker ne odstrani mož iz dobe Giskra-Herbet-Hasner-jevega vladanja, do kterih naš narod ne bode imel nikdar najmanjšega zaupanja ter ga tudi imeti ne more. Vse napenjanje in upitje ministerskih časnikov po avstrijskem patriotizmu mora pri slovenskem narodu pri dosedanjem postopanju naših vladnih organov, zagrizenih nemških in nemškutarskih birokratov — brez vsega vspeha ostati. Dajte narodu, kar je narodovega, potem še le zamorete od njega zahtevati avstrijski patriotizem, — zastonj se še mačke ne švigajo.

Naj še dostavim, da ste bili pred par dnevi razpisani v ljubljanskem uradnem časniku dve profesorski službi na c. k. Novomeski viši realni gimnaziji — z nemškim učnim jezikom! To omenim le iz tega vzroka, ker se je nekaj časa mislilo, da se bode vpeljal tudi

na tej realni gimnaziji slovenski učni jezik, ne le na Kranjski. —

Iz Ptuja, 25. dec. [Izv. dop.] (Žalostna prikazen na tukajšnji glavni šoli.) Slovenščina se na glavni šoli celo zanemarija. Že je poldrugi mesec pretekel — in nikdor se ne zmeni, da bi se tudi slov. jezik prednašal. Kdo pa je temu kriv? Ali krajno — ali okrajno šolsko svetovalstvo? Brez vse dvombe tukajšni prebivalci potrebujejo slovenščine, da, več ali manje so sami Slovenci. Zakaj se omenjeni jezik ne uči? — Lansko šolsko leto se je slov. učilo — zakaj pa letos ne? Ali že letos „ravnopravnost“ na drugih nogah stoji? — Da — ali, kako bo se slovensko učilo*), ako ravno učitelj 4. razreda in začasni vodja slovenski ne ume? V 4. razredu je polovica kmečkih sinov, ki nemščine ne razumejo; prašamo: kako bodo napredovali taki učenci, ki svojega učitelja ne razumejo, in kako more učitelj svojo dolžnost vestno spolnovati, ako svojim učencem predmetov v razumljivem jeziku razkladati ne zna! Naj vendar krajno in okrajno šolsko svetovalstvo in pa slavno mestno zastopništvo svoje oči odpre in to nerednost odstrani! — Mi ničesar osebnega nimamo zoper g. učitelja 4. razreda, ali to tirja značajnost moža, da se takemu mestu odpove, na katerem ni zmožen delovati. Znabiti zamore g. A. kaki drugi razred prevzeti, kjer bo manje škodoval, kakor pa v 4. Ravno zdaj je priložnost, da se tej reči pomaga. Mestno zastopništvo in pa okrajno š. svetovalstvo nameruje g. O. učitelja II. razreda zavolj starosti penzionirati; naj se A. v ta razred pomakne in naj prostor drugemu zmožnemu učitelju prepusti. Sl. šolsko svetovalstvo pa bo skrbeti imelo, da službo 4. razreda izvrsten in slovensčine zmožen učitelj dobi. — Kakor slišimo, dobimo za tukajšnji okraj novega šolskega oglednika; nadjamo se, da bo on v tej reči svojo dolžnost storil. — Bog daj!

Politični razgled.

Naša notranja in zunanja politika se je začela sukati po nemškem vetru. Bismark na Francozskem v zadregah je opustil nekoliko svoje prejšnje ošabnosti in pisal na Dunaj prijazno pismo, v katerem poudarja skupnost Avstrije in Nemčije v vseh nemških kulturnih vprašanjih izrekaje upanje, da se bode obé državi v tem oziru podpirali. Na Dunaji se bodo vsedli na to limanico in iz Nemčije pahneni bodo tirali

*) Lansko leto je v 4. razredu g. učitelj 3. razr. slovenščino prednašal — ali ker se mu to ni remuneriralo, in ker letos druge posle ima, torej ni volje več učiti. — In zakaj tudi dva učitelja, kjer bi eden imel zadostovati? —

Listek.

Iz Ljubljane.

(Dalje.)

Rotovžu nasproti stoji nepremenjeni stari, lepi, po laškem umetniku Robba izdelani vodnjak, najodličnejši kinč velikemu trgu. Trije kameniti možje, ki točijo vanj hladno vodo, pomenijo neki Gorenjsko, Dolenjsko in Notranjsko, kakor pa drugi trdó tri glavne reke: Savo, Pivko in Krko, ki se, kakor tu posamezni curki zedinijo v en basén. Nad vodnjakom se dviguje lepi obelisek, nad njim pa se pne nebo, za nemčurje do sedaj še „voller bassgeigen“, nam Slovincem pa še vedno nedosežno. Če primeriš ta vodnjak z Radec-kovim spomenikom v „zvezdi“, ti nehotoma pride misel, ka je od vznešenega do smešnega le en korak, ter da so možje, ki so lepi vodnjak omislili, imeli toliko zdravega umetnega okusa, kolikor ga njih potomcem manjka. Da pride stari Ben Akiba v Ljubljano, gotovo bi pri svojih sprehodih stereotipno vskliknil: „alles schon da gewesen.“ Pa res premembe je malo, vse se drži konservativno, neizvemši nemčurskega rodu, ki dan denes ravno isto blede, kakor pred desetimi leti, k večjemu če bistoumni g. Ertl v svojarogantni govor jako umetno vplete mornarsko kletev „caramba!“ in s tem afektirano dokaže, da mu je od branja francoskih romanov bajé sama

ta besedica ostala v spominu. Sicer pa, g. Ertl, nima „caramba“ nič več moči v sebi, kakor znani „meiner sech“. Preučeni gosp. Račič je sicer v novejšem času iztuhljal, ka je Kranjska obdana groznimi ledniki; ker pa ni povedal, je li lednike našel v Kočevji ali na Dolenjskem, ledniki vendar niso premenili niti dežele niti glavnega mesta. Dobro bi bilo na vsak način, ko bi gosp. Dežman v prihodnje popravljal spodnjo-gimnazijske studije gosp. Račiča, kajti to bi bilo na korist občinstvu, kteremu se menda vendar ne ustreza s tacimi — bog grehe odpusti — govori.

Iz velikega trga, kjer se med prodajalkami kislatin „zastonj išče mlado lice, ki kriv moritve je veliko“ se gre naprej, kamor komu drago, pa nikjer se ne nahaja niti slovenske reklame. Nevoljen stopam „na breg“, nadejaje se da mi bo tu, kjer je monopol slovenskega tiska, vsaj ustrezno. Pa nekoliko ironično mi nasproti kriči napis buchdruckerei i. t. d. — tudi ta nada je bila prazna. Na bregu ni nobene druge posebnosti, razve ta, da je blizo Blaznikove tiskarnice „hiša Matice“, v kterej pa Matica sama ne stanuje, ampak dr. Kosta.

Naj bolj žalostne misli pa menda obhajajo naše vrle Krakovce, kedar gredó čez Breg, „fuius Troes, fuit Illium“ si baje mislijo, ko vidijo kraj, kjer so oni nekda izbaševali in prevaževali dragoceno kolonijalsko blago, kjer so pa dan denes za mali denar na prodaj

stare jetične suknje, zgrbančena obutev, oguljeni klobuki in druga taka šara. V narodno-gospodarskem oziru je ta prememba imela jako slabe posledke. Nekdaj ponosno krakovsko brolovje, ki je šteló od 80—100 veslov, zginito je, mornarji na Ljubljaniči so se zgubili, ž njimi tudi izvirne pripovedke o povodnem možu, kteri jim je dan denes le še „objectum foppabile“; ponosne, junaške osebe Krakovcev le redko stopajo po nekdaš tolikanj obljudenem bregu, vesel moraš biti, ako se ti posreči, da v nedeljo ali praznik še dobiš čolniček, ki tvoje in tvojih prijateljev malovredna trupla tira do Matevžeta ali celo do žalostne/gore. In kako je nekdaš mrgolelo tu suhih ogorelih Ipavcev in Ipavk s škatljami polnimi zgodnega grozdja, sočnih rumenin, breskev, prvih črešenj, kako so se lovili potniki, da dobé na čolnu prostor na Vrhniko, koliko lepega, okroglega zaslúška je dobila „naša krv!“ — vsega je konec, kajti „te-le-ta tekó.“ Od vsega krakovskega brodovja menda bo kmalo samo prislovica ostala: „Ima noge kakor krakovski čoln,“ pa še te sreče ni vsaki deležen.

Na novem trgu je, kakor kaže že ime, ostalo vse pri starem, ravno tako v gosposkih in židovskih ulicah, k večjemu, če ima morebiti nemčurski Bilina nekoliko rokovice in zavrtnic več, Rudholzer pa nekaj ur in veržič manj v izložbi, kakor nekdaš.

Tudi ponos in socijalno zbirališče Ljubljane, prelepa „Zvezda“ se ni predrugačila. Kaj bi se tudi, saj

zopet nemško politiko. Supraoficijozna „Warrens Cor.“ že poje avstrijskim Nemcem uradno zahvalo za njih patrijotično (!) vedenje v francosko-pruski vojski. Če se to ne pravi vse na glavo postavljati in pravi pojem patrijotizma brisati iz naših glav, potem ne vemo, kaj je narobe svet. Vsled Bismarkovega namigljaja se je že tudi ministerska kriza začela razvzlatovati Nemcem na korist. Potocki s svojim odstopom bolj ko kdaj sili in tako nam utegne novo leto prinesiti staro ustavoverno ministerstvo v stari obleki. Opozicijo bode našlo na starem stališču in jo vedno bolj phalo iz Avtrije. Mnogo smo že pretrpeli, bomo tudi to: da bi mi Avstrijo po vsaki ceni morali reševati, te naloge itak nikdar nismo prejemali in bi jej tudi ne bili kos.

V Pragi so nemški srenjski odborniki mestnemu županu naznanili, da se ne bodo udeleževali obravnavanj tega zbora, češ da so bili razžaljeni — s tem so Nemci poprijeli taktiko, ki so jo tolikokrat grajali nad Čehi — pasivno opozicijo.

Nasproti uradnemu preklicavanju se je vendar potrdilo, da se bo Rumunska osvoboditi turških spon in da je to neposredno naznanila zunanjim vladam, turški vladi pak po angleškem poročniku, kar je v Carigradu jak spekle.

Dotični odbor bavarske poslanske zbornice je nasvetoval, naj se ne potrdi s Prusijo sklenene pogodbe in tirjal, naj se začne novi dogovori.

Na bojišču se Prusom od dne do dne slabeje godi. Prusi so se zdaj začeli „nazaj koncentrirati.“ Še pred nekterimi dnevi je princ Friedrich Karl hodil za francoskim generalom Chanzy in naravnost hitel proti Le Mans, da je bilo vsakdan vojske na Sarti pričakovati. Zdaj so Nemci mahoma obstali in se začeli nazaj pomikati zbiraje se med Orleansom in Parizom. Je bil tudi zadnji čas. Bourbaki se je nenadoma s 3 korimi pokazal med Bourges, Nevers in Briare in zdaj baje maršira proti Werderju. Ko bi bili Nemci pri Le Mans ostali, bil bi se Bourbaki lahko nemškim oklepnicam četam za hrbet vrgel in pri tem bi se bil Chanzy lahko Parizu približal. Nemci se imajo zdaj braniti na dve ali tri strani. Z vojno centralizacijo so Nemci združili tudi neko reorganizacijo armade. Nemška loarska armada je že bila skoraj pod nič. 1. bavarski armadni kor pod gen. Tannom je iz Orleansa poklican in postavljen pod zapovedništvo pruskega prestolnega princa pred Parizom. Na njegovo mesto pojde prvi ali šesti pruski kor. Viljem pri tej priliki uničenim Bavarcem izreka svojo zahvalo. Sicer pa se vedno po malem bi-jejo in videti je, da se Francozi prav junaško vojskujejo, Nemci pak prav po roparsko in divjaško razgrajajo, kamor pridejo, tako da je gen. Chanzy izdal protest, v katerem pravi, da je lažljivo prusko bahanje,

da so Francoze premagali in končuje svoje pismo s stavkom: „Z vso nevoljo protestujem v imenu človečanstva in mednarodnega prava, katero Vi (Nemci) z nogami gazite.“ Na severu se nič posebnega ne godi. Manteuffel miruje in bode menda prvo njegovo hrabro delo, da bode Mézières bombardiral. Iz Berolina sicer naznanjajo neverjetno novico, da so tudi na Pariz začeli streljati.

Razne stvari.

* („Pravnik“), list za pravo- i državoslovje — to je ime novega lista, katerega bode začel dr. Milan Makanec od novega leta počenši izdajati v vojnem Sisku. V vabilu na naročbo beremo: „Pravnik“ nije list „stanovite“ političke stranke, več je odprt vsakomu, koji štjuje znanost, istinu i pravo. Do sada obrekoše mi trajnu duševnu pripomoč gospoda: M. Mrazović, dr. Šram, dr. Pilepić, dr. Derenčin, dr. Kopač, E. Barčić A. Savić, dr. Rohak, dr. Malec, dr. Matok, dr. Gvozdenović, dr. Šimunić, dr. Brlić, V. Egersdorfer, dr. Čučković, dr. Posilović, dr. Spevec, dr. Breščensky, dr. Dežman i dr. Struppi; za sudstveno liečništvo: F. Šaj, A. Velikajne, dr. Lorković, dr. Mazura, dr. Kontak i dr. L. Kostić. Nadam se pouzdano, da će se doskora broj suradnikah „Pravnika“ jošte znatno povećati. Tvrdo sam uvjeren, da su pravna svijest i znanstveno uvjerenje najčvršćije podloge značajnosti; želio sam „Pravnikom“, pripremiti domovini za novu godinu poklon njezinih vjernih i marljivih sinovah, koji će u „Pravniku“ buditi i gojiti pravnu svijest a širiti znanstveno uvjerenje, tumačeći istinu unutar granicah zakona svagda, jasno i bez bojazni. Meni nije stalo do materijalnog dobitka, a od gospode suradnikah zavisi, da li će „Pravnik“ biti, što uz njihovu uztrajnu revnost biti može. Na meni samomu neće ostati ni slava ni sramota. Uvjeti predplate: Ciena je „Pravniku“: U Sisku za celu godinu 5 stot., za izvanjske uz poštarinu ili za domaće uz dostavu 6 stot. Razmjerno prama toj cieni za polovinu i za četvrt godine. Predplatu prima administracija ovoga lista u voj. Sisku, zatim v vojnom Sisku trgovina gospode Bobekah a u gradj. Sisku trgovina g. J. Jemeršića. U Zagrebu prima predplatu knjižara Fr. Župana (Albrecht i Fiedler). — List bode gotovo dobro došel tudi slovenskim pravnikom, ki so zmožni hrvatskega jezika ali se ga hoté privaditi. Zlasti pa bi utegnil koristiti mlajšemu pravniškemu zarodu, ki naj bi si list naročeval iz znanstvenih in narodnih ozirov.

* (Novoveška zadeva). Iz Gradca se nam piše: Po dolgem, a ne posebno temeljitem preizkavanju zaradi surovega napada slovenskih kandidatov dr. Srneca in dr. Radaja v Novi vesi poleg Slov. Bistrice

je bila c. k. okrožna sodnija celjska sklenila, da ni našla kazni vrednega dejanja in da se torej proti napadnikom ne bode kazensko postopalo. C. k. državno pravdnštvo celjsko se je proti temu pritožilo pri c. k. viši deželni sodnji v Gradcu, ki je iz pisem spoznala, da se ima proti novoveškim razgrajajem postopati po § 98. kazenskega zakonika, ki se glasi: „Hudodelstva javne posilnosti z izsilovanjem (erpressung) postane kriv, kdor

a) kacemu človeku zares silo dela, da bi ga primoral, kaj storiti, trpeti ali opustiti, ako se ne pokaže, da je to dejanje kako huje kaznovano hudodelstvo.

Pod istim pogojem stori ravno to hudodelstvo, kdor,

b) bodi posrednje ali neposrednje, s pisanjem ali z besedo, ali kako drugače, naznanivši svoje ime ali ne, komu s poškodovanjem na životu, svobodi, poštenji ali lastnini žuga, z namenom, od njega izžugati, da bi kaj storil, trpel ali opustil, ako je žuganje takšno, da zamore tisti, komur se žuga, gledé na razmere in osebne lastnosti njegove, ali na znamenitost zažugovanega zlega, po pravici v strahu biti; brez razločka, ali merijo omenjena zla proti temu samemu, komur se zažugujejo, proti njegovi rodovini in žlahti, ali proti drugim pod njegovo brambo postavljenim osebam, in ali je žuganje imelo kak vspeh ali ne.“

Nadejati se je torej vendar, da se bode kričeča krivica primerno kaznovala in da hudodelstvo ne bode zato opravičeno, ker je bilo storjeno proti Slovincem. O svojem času so mariborski, ljubljanski in graški nemškutarski listi proti nam kričali, da pišemo „jantsch-bergerstyl“, ko smo tirjali brezozirne pravice, zdaj je viša sodnija sama stopila na naše stališče in nas tako do dobrega opravičila in maščevala.

* („Zvon“), kakor iz zanesljivega vira vemo, ni umrl tolikanj zaradi pomanjkanja naročnikov, kajti imel jih je skoro pol več nego Glasnik, temu izdatelj ga je ustavil ker je videl, da so ga napadali nekteri gospodje. — Radovedni smo, ali bodo zdaj oni napravili literaren list. Da tak ne bode, to že naprej vemo, saj se pri nas Slovincih, ki nas ni posebno mnogo, med seboj dobro poznamo in vidimo, koliko delavcev imamo in kako malo narastaja se kaže. Ni čudo če ne nehamo najboljših moči zavirati, namesti da bi jih podpirali, kakor drugi narodi svoje.

* (En tih prorok) je Bergerjev testament. Časopisi poročajo, da je ta bivši avstrijski minister Berger v svojem testamentu ostro prepovedal svojim sinom zapuščeno premoženje naložiti v avstrijskih državnih papirjih. Kaj to pomenja? Ali je minister, ki je „za kulise“ državne mašine gledal, tam prepričanje dobil, da Avstija razpade, da jej zato ni nič zaupati?

Glasovi izmed občinstva.

Gosp. Jož. Štritarju na Dunaji.

Blagorodni gospod!

Ne nadejamo se sicer, ka bi naš listek bil v stanu Vaš sklep „Zvona“ ne več izdajati preobrniti, ampak namen mu je le, ka o njem izjavimo naše, seveda malo pomenljivo mnenje o Zvonu.

Že ko smo izvedeli, ka hoče Zvon nehati, mislili smo Vas prositi, ka bi nam ne jemali, ali bolje, ka bi nam še znaprej dajali edino dušno hrano; a izvedeli smo tudi, ka Zvon poleg sitnosti, ki Vam jih dela, že tudi Vam na zgubo izhaja, in zategadelj, neimajoči nade dobrega vspeha, nismo svojega namena izvršili.

A sedaj ko Zvon neha, ko nam očitata, ka „niti mladini“ ni za Zvon, sedaj se čutimo dolžne Vam javno našo srčno zahvalo zanj izrekat, jako obžalovaje, ka zgubimo list, se katerega nazori v lepoznavskih rečeh se smo enoglasno vjemali. Kdor Vas šteje med slov. „Efialte“, naj prišteva tudi nas in mislimo vso slov. mladino in mi bodemo ponosni na ta priimek.

Se Vam priporočamo!

Mariborski slov. dijaki.

Javna zahvala!

V tekočem letu je slov. narod mnogo bridkih udarcev zadelo. A gotovo nijeden ni slov. mladeži srca

je prebivalcem vsake starosti, vsacega stanu, celo vsake narodnosti enako priljubljena; v zvezdi so tako rekoč neutralna tla ljubljanskega mesta. Marsiktero mesto, da ne rečem vsako, nam zavidava krasni prostor, v katerem se za marsikoga vrši celo, dolgo življenje, v katerem šetaje si mladi svet lajša srčni bol, med tem ko stari kramljaje o starih, dobrih časih nogovice pletó ali pijo tabak. Cela knjiga bi se dala napisati o zvezdi, pa kdor ve, kaj je Zvezda, tudi ve, kaj se o njej sploh pisati utegne.

Zvezdi so glavne meje kontrasti. Na spodnjo stran gledališče, posvečeno umetnosti, modricam, zavod za zabavo, kratek čas, ples in burke, ravno nasproti pa pobožna asceza, nunska cerkev in samostan. Kar se na spodnji strani greši, se na gornji lahko popravi, tako je vsem ustrezno.

V drugem kotu pa si stojita ravno tako nasproti kazino in čitalnica. Sicer jih zunanji napisi ne razločujejo posebno, kajti „Casino-Restauracija“ in „Čitalnica-Restauracija“ sta zelo enako vabljiva za vse lačne in žejne dušice, ki imajo za svoje telesne potrebe kaj okroglega v žepu. Firma je tedaj bolj vesoljna, kozmopolitična, pa vendar točno razumljiva, ne dela tedaj razlike. Za razliko pa skrbi notranjost, značaji obiskovalcev, razliko delata in si tu nasproti stojita dva principa, v resnici pa le en princip, načelo narodnosti, katero ima pa na na eni strani svoja lastna, prirojena

tla, in se na drugi strani na ptujih tleh redi, kakor klôp, iz ptuje krvi, ptuje škode, pa ravno tako napuh-neno in ošabno, kakor doma za pečjo.

V primeri z mogočno kazino, ima čitalnica kaj ponižno zunanjo obliko, vidi se, ka ta dva zavoda nista ene krvi, ene matere, ka so jima različne razmere stale za botre. Vendar notranjost te zopet sprijazni, kajti v kazini vlada birokratično-aristokratičen duh, katerega v čitalnici ne najdeš, kajti njej je geslo enakopravnost v resnici. Sicer pa v čitalnici tudi ni vse tako, kakor bi se spodobilo in bi se zahtevalo. Nemški jezik preveč nadvladuje, ne iz nezmožnosti slovenskega, ampak iz gole malomarnosti. Zgodilo se je letošnje poletje, ka so se eni in isti gostje v čitalnici, kjer je bila trda Nemka kletarica, nazdravljali in popraševali v nemškem jeziku, v kazini pa, ker so bili v surkah, slovenski. To je „geschäft“. — Celo pri mizi, kjer seveda narodna erème de la erème le nemški „žingajo“ in mož, ki je že leta 1863, ko je pisal svoj životopis v česki „Slovenik naučny“, imel na svitlo dan že opus XIV. v slovenskem jeziku, vrh tega pa še celi kup bistroumnih spisov v rokopisu, tudi ta mož jo navadno tako trdno nemško reže, da bi mislil, ka je gotovo iz prave Nemčije doma, ko bi ga jezik ne razodeval, da je zagledal tam beli svet, kjer suha roba raste. —

(Konec prih.)

tako globoko ranil, kakor naznanilo v zadnjem „Zvonu“, koje pravi, da je „Zvon“ svoj prvi in zadnji tečaj dovršil. Vzrok nesrečnemu početju g. vrednika Zvonovega moramo edino le v središču ove stranke iskati, ktera konsekvntno namere i delovanje slov. mladeži skrivno podira, ktera njenim voditeljem tako naivno izdajstvo slov. naroda očita, ktera bi rada, da bi slov. izobraženemu občinstvu še vedno edina beletristična hrana ostali pismotvorci, kterih zagovornik se je blagovolil „καλωγραφον-α“ imenovati.

Vam pa, preč. gospod Stritar! delovajočemu, ne samo z jezikom, ampak tudi s žrtovalnim delovanjem na polji pravne omike, Vam nositelju blažilnih načel, do kojih se Vaši protivniki in obrekovalci gotovo popneti ne morejo, Vam izrekamo tužnim srcem presrečno zahvalo za duševno hrano, koju ste nam v zamrlim „Zvonu“ tako bogato delili, gorko želeči i Vas srčno proseči, da še tudi v prihodnje ne utihnite i ne nehate s svojimi vzvišenimi duševnimi plodi slovenske literature bogatiti!

V Celji 18. decembra 1870.

Slovenski dijaki celjske gimnazije.

Vabilo naročiti si „Slov. Gospodarja.“

Z novim letom nastopi „Slov. Gospodar“ svoj V. tečaj. Rad bi denes „Gospodar“ v vsako hišo slovenskih gospodarjev in rodoljubov stopil, ter se jim za novo leto priporočil, da si ga naročijo. Ker je pa mnogo hiš na slovenski zemlji, v ktere še do zdaj „Gospodar“ zahajal ni, noče tudi zdaj nikogar nadlegovati, ter se naravnost obrača do Vas, dragi rojaki, ki ste ga do zdaj brali in plačevali, ter Vas lepo prosim dveh reči: Prvič, da mu tudi v novem letu zvesti prijatelji ostanete in si ga naročite; drugič, da ga skušate tudi svojim prijateljem in sosedom priporočiti, naj se tudi oni na-nj naročijo. Priporočite ga pa lahko s dobro vestjo, ker bo „Gospodar“ v novem letu še obilnišega blaga vsake baže donášal, kakor do sedaj, ter

so mu v ta namen izurjeni pisatelji krepke podpore obljubili. — Naročnina ostane do tačas, ko cenejšo tiskarnico dobimo, pri starem in znaša:

s poštnino vred in v Mariboru Brez pošiljanja na dom.
s pošiljanjem na dom.
za celo leto 3 gold. za celo leto 2 gld. 50 kr.
pol leta 1 gold. 50 kr. pol leta 1 gld. 30 kr.
četrt leta — gold. 80 kr. četrt leta — gld. 70 kr.

Dunajska borsa 28. decembra.

Enotni dr. dolg v bankovcih . . . 56 fl 50 kr
Srebro 122 „ 25 „
Napol. 9 „ 97 „

Ljubljanska - trbiška železnica. Priporočilo.

Okrepčevalnica (restavracija) Jan. Potočnika
na postaji v

Podnartu-Kropa

se priporoča spoštovanemu občinstvu z mnogovrstnimi mrzlimi jedili in pijačami po prav nizki ceni. Prav tako priporoča podpisani svojo gostilnico in prenočevališče tik kolodvora, „pri Podnartovcu“, s pristavkom, da se dobivajo pri njem tudi izvrstna kosila in večerje, posebno okusne pstrve in vozovi na vse kraje, kakor: v Kropo, Kamnogrado, na Brezje, v Trzic itd. zlasti za družbe po čuda nizki ceni in jako prostorni.

S spoštovanjem

Janez Pogačnik, gostilničar. (2)

O z n a n i l o.

Lekarnica, ki se ima v Črnomlju na novo odpreti, in pa že z najboljšim vspedom delajoča lekarnica v metliškem mestu na Kranjskem se daje prostovoljno v najem. Več in natančneje se izve pod napisom: Lekarnica (apoteke) v Metliki (Möttling) na Kranjskem. (3)

Einladung zur Pränumeration

auf die wahrhaft patriotisch, echt österreichisch gesinnte und ausgleichsfreundliche politische Wochenschrift

„Der Osten.“

Mit 1. Jänner beginnen wir unseren vierten Jahrgang. Wir werden auch fortan kämpfen für die wahren Interessen Oesterreichs, für die Gleichberechtigung Aller, für das Einvernehmen zwischen den Völkern der Monarchie.

„Der Osten“ bringt zahlreiche und pikante Artikel und Correspondenzen. Mittheilungen aller Art aus dem In- und Auslande, ferner Cours- und Marktberichte, Ziehungen etc. etc.

Ferner erhalten die Abonnenten des „Osten“ jede Woche eine regelmässige

Gratis-Bellage

unter dem Titel:

„Das Wiener Sonntagsblatt“,

in welchem Novellen, Erzählungen, Anekdoten, Gedichte, Räthsel und Charaden mit werthvollen Preisen für die gelungenste Auflösung veröffentlicht werden.

Bei alldem kostet der „Osten“ vierteljährig schon mit Postzusendung

blos 1 fl. 50 kr.

Neu eintretende halbjährige Abonnenten erhalten den Roman: „Die Spione des Grafen Bismarck“, gratis zugesendet.

Die Administration des „Osten“

in Wien, Praterstrasse Nr. 50.

! S e n z a c i j a !

(10)

Amerikanski patent.

Kdo si ne želi lepih, zdravih zob? Samo z novimi električnimi kavčukastimi krtačami za zobe (brez ščetin) jih je mogoče dobiti. Te najnovejše krtačice, o kterih govori na tisoče spričeval in pohval, so popolnoma izdelane iz kavčuka in imajo namesto ščetin — kavčukasta žela, ki morejo segati v najdrobnejše votline zob in odpraviti, kar se je škodljivega nabralo. Kavčuk ima v sebi električno moč, ki se po ribanji zbudi, in tako se zgodi, da se vsled ribanja zob ne očisti samo, ampak da se tudi polira in zabrani proti krhanju. Te krtačice naj bi se po zdravniških sodbah rabile pri najmlajih otrocih, da se pride zobnim boleznim v okom. Razen teh dobrot se te krtačice skoraj ne da uničiti in se lahko ena krtača rabi celo leto. Ena taka velja samo 90 kr.

1 gold. en parni stroj (Dampf-Apparat.)

za čiščenje škodljivega zraka.

Parni kotel tega aparata se napolni s čistilno vonjavo za to odločeno, potem se razgreje na spiritalni lampici aparatu prideti, valed tega se razvije hlap in oprosti največ sobo v malih minutah vsacega škodljivega ali neprijetnega zraka ter jo napolni s prijetno vonjavo. Neobhodno potrebno za bolnišnice, šole, urade, delavnice, stanovanja, kakor tudi za salone. Ta mašina je iz zlatega bronza prav čedno izdelana, da more veljati kot zaljalo. En stroj velja 1 f. Steklica čistilne vonjave s potrebnim špiritom 50 kr. — (Zadostuje za 50krat).

Elektro-galvanični prstani.

jako važna, za vsacega potrebna iznajdba.

Najviše medicinične kapacitete so dognale, da je galvanizem dobrodejen proti nize zaznamovanim boleznim. Po napotilu imenitnega pariškega zdravnika so se prstani vsake večine iz novega zlata napravili z uloženim elektro-magnetnim dratom, ki ima gotovi učinek vbranjevati in zdraviti vse protinske, reumatične in bolezni na živcih itd. Tak gladek prstan velja samo 90 kr., zdravniki ga priporočajo nositi.

Najnovejša iznajdba.

Srajna gumbice za našiti iz pravega 18lotnega srebra. S to iznajdbo se je dosegel vrhunec v tem artikelju, kajti združuje eleganco z varčnostjo. Če se preračuni, da taka gumba skoraj vekomaj traja in da se lahko z nerabljivih srajc odreže in na nove prišije, a obdrži ven-

dar staro vrednost, med tem ko se druge kakoršnekoli gumbe v perilu, pri likanju, munganju ali tudi nošenju prehitro končajo. Vsacemu dučendu je prideto pismo, ki garantuje za najbolje srebro in zlato. Cena je zato tako nizka, da se more ta artikelj hitro udomačiti v vsako hišo. 1 dučend najlepše guilouchiranih srebrnih 35 kr., gladkih 70 kr.

Zanimljiv peresni ročnik. (Federhalter.)

Ko je Nj. V. cesar Napoleon III. pisal delo Julius Caesar, je naročil, naj mu eden najurejših mehanikarjev po njegovem lastnem napotilu napravi peresni ročnik, da se v okom pride sitnemu namakanju in da sploh postane pri pisanju pogrešljivo vsako drugo orodje. Naročilo se je izvršilo i. s. kar najsijajnije, že v 8 dneh se je N. V. ročnik izročil. G. Gilbert Rochee je idejo še zboljšal in je za to izvrstno delo dobil 50 napoleonov, ker je nad vse nade namenu odgovarjal. Mene je izdajatelj še le zdaj opomnil na to iznajdbo in jaz sem vsled tega prevzel edino zalogo za avstr. ogr. monarhijo. Ta peresni ročnik je iz finega kineškega srebra, zapirljiv, konstrukcija je taka, da se lahko piše od rane do mraka brez vsake ovire in da se lahko po potrebi uravna, kako naj črnilo teče. Oblika je elegantna in za vsako roko rabljiva, torej se sme vsakemu priporočiti a posebno potnikom, uradnikom, pisarnam, doktorjem, učencem. En ročnik velja 1 f. 1. dučend Napoleonovih peres 15 kr.

Havanska vonjava. (Havanna-Bouquet.)

Za 1½ kr. cigara 30 kr. vredna; namreč najceneja cigara se da s pomočjo havanske vonjave spremeniti v pravo Havanko. Ta čisto novo vpeljana originalna esenca se dela iz korenine in grmovja pravega zapadno-indijskega tabakovega zelišča. Ako se slaba cigara z njo namoči, odpravi se njen duh in se zamenja za lepo vonjavo izvrstnih Havank. Steklica zadostuje za 500 cigar, velja 1 f. 50 kr.

Zmaga vednosti.

Naposled se je enemu najimenitnejših ločbarjev posrečilo iznajti sredstvo, katero so desetletja največje kapacitete na polji kozmetike zastoj iskali. Preservativ proti slabi sapi (athempræservativ) mahoma odpravi vsako slabodisečo sapo, naj izhaja iz slabih zob ali iz drugih bolezni, ker tudi zobno meso zdravo ohrani in tako zobe vtrjuje. Prav priporoča se kadilecem, ker se more zaostali tabakovi duh mahoma zameniti za prijetno, dobrodejno in ohlajajočo aromo, tudi kot toaletski predmet nepogrešljiv; ako se zjutraj s to esenco usta enkrat speró, ostane prijetni duh ves dan. V svojem učinku je ta esenca razločna od vseh

drugih, ker je čisto nova, od nobenega drugega še ne znajdena kemična procedura, od visokih znanstvenih osebnosti preskušena in za izvrstno izrečena. Steklica z napotilom 90 kr.

Dežni plašči.

iz nepremočljivega, nerazstegljivega blaga brez šiva, anglež izdelek; ta plašč je tako izdelan, da ga je moč nositi tudi pri najlepšem vremenu, ker je na drugi strani podoben najlepši površni suknji. En plašč velja 10 f. 50 kr.

V brambo osebe in imenja

je neobhodno potrebno imeti dobro orožje; to so no-vozboljšani Lefauchaux-revolverji s zavarovalno zaporko, dvojnimi kolenjem in 6 risanimi cevi, s kterimi je mogoče v eni minuti škrat vstreljiti, to je že orožje, da ga ni več tacega.

1 revolver 7 millimeter f. 13. — 100 patron f. 3.50
1 „ 9 „ „ 15. 100 „ 4.—
1 „ 12 „ „ 17. 100 „ 4.50
Žepni samokres, fino damascirani, enocevni po 1 f. 20 kr., dvocevni po 2 f. 40 kr.

Varovalce življenja ali ubijalec. To iz li-tega železa delano orožje se najbolje priporoča napadenim v lastno brambo, ker ima napadeni zaradi oblike veliko moč v rokah in je oblika taka, da se da orožje vedno v žepu nositi; po 65 kr.

Dobrota.

se je skazala vsacemu sesajočemu otroku z izboljšanjem novopatentirane sesalnice, ki nepotrebno dela vsako dojnico (mnogo rečeno!) Otrok se more rediti sedé, leže in celo v spanji, in sicer ravno tako, kakor da bi ga mati dojila, namreč brez vsega truda. Je dokazov dovolj, da otroci, ki so jih dojnice dojile, niso imeli zdravja in moči in da so še le kasneje s pomočjo omenjene sesalnice začeli raz-cvetati, kar je lahko umljivo, kajti kolikokrat je treba is-kati drugo dojnico, predno dobi otrok primerno mu hrano. Le matere vedó ceniti vrednost te iznajdbe. Velja 60 kr., najfineje izdelana 90 kr.

Najnovejša kirurgična iznajdba!

Angleška samoklistira s sikalnico, rabljiva pri otrocih in odraslih; celo oslABLJENE osebe jo morejo brez napenjanja sami na sebi rabiti in se da klistira po po-trebi močno ali malo napolniti. Tega orodja naj bi ne manj-kalo v nobeni hiši. Po 3 f.

Omenjene reči so v avstrijski monarhiji e d i n o in s a m o pri podpisani zalogi dobiti.

A. Friedmann na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.